

ved at lade finde Sted i en Kirke. Den Tale, der ved en saadan Beslighed føres, hører lige saa fuldt hjemme i Kirken som paa Herredskontoret. Den Formular, der ifølge Cirkulære af 20de Juni 1851 bruges ved borgerlig Ægteforening, synes mig nemlig at være saa særdeles tilfredsstillende affattet, at den langt overgaar det kirkelige Vielses-Ritual; der er over denne Formular en Alvor og Dybde, der er over den et etist Sving, som gør den særdeles vel egnet til at bruges i Kirken, i Menighedens Forsamling, lige saavel som paa Herredskontoret i Overværelse af to eller tre Vidner. Men herom nytter det jo altsaa nu slet ikke at tale, det, der her ligger for, er at stemme for eller imod Lovforslaget eller ogsaa, som en foregaaende Taler har sagt, undlade at tage Parti i Sagen, undlade at stemme. Jeg kan for Fremtidens Skyld ikke tage dette sidste Parti, men maa derimod stemme mod Lovforslaget, da jeg ikke for Fremtiden vil være bunden til enkelte af dets Bestemmelser. Jeg maa stemme mod Lovforslaget af forskellige Grunde, først og fremmest, fordi jeg tror, det vil vække Mishag hos en stor Del af Befolkningen, det vil være dens Følelse imod, det vil paaføre den unødigt Ulejlighed og derved staae i Stedet for at gavne. Jeg er imod Bestemmelsen om de tvungne Ægtepagter som Betingelse for at kunne indgaa Ægtefæb; jeg er imod Indførelse af tvungent borgerligt Ægtefæb i den Form, og jeg er imod de tvungne Ægtefæbsforstandere. Alt dette Dvangsvæsen kan jeg ikke have med at gøre. Men det er for mig et Vidnesbyrd om, hvad vi kunde vente os, hvis den Dag skulde komme, da det moderne Frisind blev raadende her i Landet; da blev det sparsomt med Personlighedernes frie Ret til at røre sig. Men ved Siden af disse reelle Indvendinger har jeg ogsaa nogle mindre Indvendinger at gøre mod Lovforslaget, og det er mod dets Affattelse. Der er noget i Lovforslagets Affattelse, som ikke tiltaler mig, men som derimod ligefrem støder mig, og det er den Betegnelse, man stadig giver de Mennesker, der agte at indgaa Ægtefæb, idet man Gang efter Gang betegner dem som „Parterne“. Dette Prokuratorprog passer ikke i en Lov om Ægtefæbs Indgaaelse. Medens vor gamle Ægtefæbslovgivning slet ikke bruger denne Betegnelse — i det mindste er det Tilfældet med Lovene af 1824 og 1851 — men tager Hensyn til, at det er Mennesker, der handles om, Personer, hvis Forhold skulle ordnes, benævnes disse her som Parter, ret som om det hele drejede sig om et eller andet Kontraktforhold. Dette er ikke særdeles vigtigt,

men det er særdeles karakteristisk for hele den Tankegang, som gennemtrænger dette Lovforslag. Man nærmer os her henimod et Kontraktforhold men fjerner os fra det ganske vist borgerlige, men dog ogsaa dybe etiske Forhold, som Ægtefæbet er. Men det, som vor Befolkning nu trænger til, det, som den altid trænger til, og i Særdeleshed nu, da der gaar saa mange opløsende Aandsstrømninger over Landet, det er ikke dette, at vi skabe en Form for Ægtefæbets Indgaaelse, der peger i Retning af en hedenst eller gammelfolkelig Form, men det er dette, at vi skabe en fælles almindelig Form for Ægtefæbets Indgaaelse, en Form, der ikke støder an mod anderledes tænkende, og ikke lægger unødvendige Byrder paa Befolkningen, men som er i nøje Overensstemmelse med den kristelige Livsanskuelse og den kristelige Kultur, som dog vel endnu maa siges at være raadende her i Landet. Jeg maa altsaa stemme mod Lovforslaget trods den Sympati, jeg føler med den Grundtanke, der gaar igennem det.

Ordføreren: (Svend Høgsbro):

Jeg takker det ærede Medlem for Odenje Amts 8de Valgkreds (H. Holm) for den om end meget forbeholdne Tilslutning, han gav Lovforslaget, idet han jo erklærede at ville stemme derfor. Jeg skal tilføje, at naar han beklagede sig over, at man, og det var vel navnlig mig, han sigtede til, havde angrebet ham ved 2den Behandling, fordi han nu stillede sig paa et andet Standpunkt end han i en foreløbig Betænkning fra 1881—82 havde gjort, saa er det vist en Misforstaaelse, thi jeg benyttede kun denne Betænkning fra 1882 og hans Stilling som Ordfører for denne Betænkning til at forsvare os mod Angreb fra det ærede Medlems Side. Det ærede Medlem havde nemlig rettet Angreb mod Flertallet paa forskellige Punkter, hvor jeg da forsvarede os ved at henvise til disse hans Standpunkter fra 1882. Jeg vil selvfølgelig ikke bebrejde nogen, at man forandrer sine Anskuelser, men ingen vil sikkert heller lade et Forparsmiddel ligge, som man kan finde i Angriberens eget tidligere Standpunkt. Det viser dog altid, at saa meget urimeligt kan ens Standpunkt ikke være. — Det ærede Medlem sagde dernæst, at naar der her kun havde foreligget et Forslag, nemlig det om borgerligt Ægtefæb, saa vilde han uden videre Betænkneligheder i alt Fald uden saa megen Betænknelighed, som han nu føler, kunne være gaaet med dertil, men det, der gjorde det saa vanskeligt for ham, var, at der i Virkeligheden forelaa to Lovforslag, nemlig dels dette om